

które zaledwie starsze pokolenie w pomroku lat dziecinnych słyszało. Grono ciekawych otaczało improwizowanych bardów i w rodzinnej mowie wtórowało tym zwrotkom. Ktoś z pomiędzy śpiewających zaproponował kasy groszowe i kredyt celem zapomogi rękodzielników, co przyjęto z zapalem i grono uczestników związanych wspólnym interesem zwiększyło się. Powoli powstały odczyty popularne, biblioteki a nawet czasopisma i prywatne dziwadła (teatra). Całym ruchem kierował jeden człowiek idei, słusznie ojcem ludu nazwany.... był nim Palacki.

Warszawscy czesi czcząc pamięć wielkiego męża w dniu jego jubileuszu, założyli klub z czytelnią (Cesko-Slovenska čítárna), w której znajdują się prawie wszystkie gazety wychodzące w Pradze. Obywatel z Pułtuskiego pan L. dostarczył książek ze swojego zbioru, które stały się kamieniem węgielnym przyszłej biblioteki. Pomiedzy temi historia Palackiego, dzieło niespożytej wartości, zajmuje pierwsze miejsce. Praca ta zawiera wiele cennych materyałów do przeszłości Polski, szczególnie w zakresie stosunków jej z Czechami, pomimo to wszakże nie doczekało się u nas ani przekładu, ani należytej oceny. Autor ostatni tom swojej pracy wydał niedawno, zamykając okres tych dziejów rokiem 1536. Praca ta znana w literaturze niemieckiej powoływana jest w najpoważniejszych dziełach jako źródło, na dowód cytujemy uczone studia Trojana i pamiętnik Maciejowskiego (str. 7). Język utworu wspaniały, głębokość poglądów przewyższa wszystko co wyszło dotąd w Czechach, a niektóre ustępy np. historia Jerzego Podjebrada przypominając pióro Macaulaya, dorasta malowniczością opisów epeoi. Czechy zawdzięczają Palackiemu rozwój swojego języka i narodowości to też nie dziwna, że ich kolonia w Warszawie niedlugo po założeniu klubu, na wiadomość o zgonie jego pokryła się żałobą. Pisma warszawskie uczciły pamięć zasłużonego męża, który całe swoje życie poświęcił krajowi. Do rysów życia Palackiego dorzucam dwa szczegóły wiarogodne, małej na pozór wagi, lecz charakterystyczne. Kiedy był młodym dawał lekye u jednego z najzamożniejszych obywateli miasta, nazwiskiem Wiechora. W czasie wykładu historii córce tegoż, Palacki rozkosznie opowiadaniem kolysał jej wyobraźnię. Były to minioniej epoki wspomnienia, umajone wdziękiem i młodością słuchaczki. Razu pewnego Wiechora wszedł do komnaty i przerywając naukę, zainterpelował młodzieńca: „mój Palacki dosyć tych amarów, albo się z córką moją ożeń, albo ją przestań uczyć!“ Zmieszany pedagog odpowiedział, że nie śmiał marzyć o takim szczęściu, ponieważ był ubogim. Pomimo to małżeństwo przyszło do skutku, a Palacki mając kłiwą towarzyszkę obok siebie, na wzrost czeszczyzny nie przestawał oddziaływać. Razu pewnego sam Palacki opowiadał mi, hrab. Kińska żaliła się przed nim, że dzieci nie wymawiają dobrze po francuzku, „każ je pani hrabina uczyć po czesku, a niewątpliwie znajdą w swęj mowie klucz, do nauczania się obcej“. Temi sposobami rozwijał Palacki poczucie swojszczyzny i Czechy jemu głównie zawdzięczają stan swój dzisiejszy. Ziomkowie Palackiego dzięki założonemu klubowi, mają sposobność porozumiewania się w swoim języku i czytania dzieł własnej literatury, która i ogółowi naszemu tak mało jest znana. Prócz lichej gramatyki czeskiej Tomka, nie posiadamy żadnej podreęcznej książki do nauki tego języka. Słyszałem że pan G. syn jednego z naszych rękodzielników, dzięki wykształceniu specjalnemu, tworzy dykeyonarz Chrowacko-czeski dla Polaków.... praca ta wszakże dla braku funduszów nie prędko ujrzy światło dzienne. Zresztą Czesi w Warszawie zamieszkali mało się dotąd zajmowali swoją literaturą. Kiedy przed laty kilku, dostojna osoba przejeżdżała przez Warszawę, zwróciła się w tym języku

do deputacyi obywateli Austrii, przedstawiciel tejże Czech rodem, odpowiedział po niemiecku, zapomniawszy swojego własnego języka. Lecz przejdźmy do ruchu piśmienniczego w tutejszym kraju. (dok. nast.)

Przeplęnęto Wisłą pod Plockiem:

Dnia 15 Sierpnia: Z Ciechoieinka do Pułtuska 2 berl. 1,800 centnarów soli, Graca. Z Gdańska do Warszawy 6 berl. 1,600 sztuk szyn, Teplica. Z Litwy do Gdańska 4 trat. drz. tow., Kreczmera.

Dnia 16 Sierpnia: Z Kocka do Gdańska 4 trat. drzewa tow., Cukiernana. Z Gdańska do Warszawy 3 berl. 860 szt. szyn, Teplica. Z Duninowa do Warszawy, 1 ber. 800 cent. cukru, Epstejna.

Miejscowe sprawozdanie targowe.

Plock, dnia 18 Sierpnia: Niekorzystne wiadomości z zagranicy, źle na nasz rynek wpływają. Pomimo że dotąd niema jeszcze pewnych cyfr statystycznych o urodzaju tegorocznym, z luźnych jednak sądząc wiadomości jakie odbieramy z kraju i w specjalnych czytamy organach, — urodzaj w ogóle zdaje się być dobrym. Spodziewane więc zboże, remanent zeszloroczny i chwilowa możność zaspokojenia potrzeb—miejscowym produktem, nie mogą jak tylko obniżająco wpłynąć na ceny. Że jednak obecnie Europie nie wystarcza jej własne zboże, a za-oceañskie po niskiej dzisiejszej cenie nie znosi kosztów transportu, należy się spodziewać podwyżki w jesieni.

Ceny naszego rynku: pszenica rsr. 6.30—6.70; żyto rs. 4.65—4.80; rzepnica letnia rs. 8; para na Wrzesień rs. 10.50; na Październik rs. 10, na zimę rs. 9. Fracht do Torunia tal. 6, do Gdańska tal. 8, do Bydgoszczy tal. 8, do Berlina tal. 7 1/2.

Warszawa, dnia 16 Sierpnia: pszenica rsr. 6.30—7.00; żyto rsr. 4.80—5.25; owies rsr. 3.30 do 3.45. Okowita dnia 14 i 15 b. m. garniec rsr. 2.16 1/2—2.18, wiadro rs. 6.65, 6 do 6.70.

Kursa Gieldy Warszawskiej z d. 16 b. m. Listy Zast. 4% rs. 95.50—95, kupon k. 60; Listy Zastawne 5% rs. 92.15—91.85, kupon k. 75; Listy Likwid. Król. Polskiego 82.35 do 82.05, kupon k. 83 1/2. Berlin 125 1/2—125 1/2; 112—95—112.80. 300 Rm. 2-d dlt.

TELEGRAMY.

Zemlin, 15 sierpnia. Wezoraż stoczono bitwę pod Bjeliną. Turcy zostali odparci; bliższych szczegółów dotąd nie ma. Dnia 14-go b. m. pułk. Despotowicz, idąc na czele powstańców bośnijskich, pobił Turków pod Petrovaczem, zdobył to miasto i zabrał bogate lupy. Część miasta została spalona. Alimpiez ma być zastąpiony przez Komarowa.

Zemlin 15-go.—Ze sfer urzędowych donoszą, że w skutek postanowienia rządu serbskiego, tudzież rokowań między księciem Milanem a ks. Mikołajem, wojna ma być dalej energicznie prowadzona aż do zupełnego wyswobodzenia narodu serbskiego.

Zadar 15-go.— Wezoraż przez cały dzień Czarnogórey bili się z Turkami; ci ostatni są pobici, odparci i seigani aż ku Podgoricy.

London 15-go.— Dział po południu parlament mową tronową królowej został zamknięty. Mowa wspomina o przyjacielskich stosunkach z mocarstwami zagranicznymi, tudzież oświadcza się z gotowością pośredniczenia w chwili stosownej między stronami walczącymi w Turcyi, a to pospołu z innymi przyjaznymi mocarstwami,—które to pośrednictwo nakazują jako obowiązek traktaty, tudzież względy ludzkości i polityki.

SPOSTRZEŻENIA STACYI METEOROLOGICZNEJ PŁOCKIEJ D-ra JĘDRZEJEWICZA. Table with columns: Rok i miesiąc, Dzień, Barometr, Ciepłomierz Celsjusza, Wilgotność powietrza, Kierunek i natężenie wiatru, Natężenie ozonu, Chmury, and a final column for wind direction/strength.

Dzisiaj rano ciepła stopni 13. U w a g a. Przed każdą cyfrą barometru opuszczona jest liczba 7, wyrażająca sekty milimetrów. Skala przyjęta dla ozonu: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

OGŁOSZENIA.

Potrzebni są do Drukarni przy Rządzie Gubernialnym Plockim DWÓCH ZECERÓW. Text describing requirements for two 'Zecery' (typesetters) for a printing house.

Dnia 1 (15) b. m. w przechodzie przez wieś Brochocin i Tchórz zgubiony został pugilares, w którym oprócz papierów składających się z paru notat, pozwolenia na broń i prawo polowania, wydane na imię Jana Nehring, znajdowało się kilka rubli. Łaskawy znalazca raczy papiery złożyć na ręce W-go Wernika, właściciela wyż wspomnianych wsi, pieniądze zaś, jako nagrodę, zatrzyma. 733 1-1

SKŁAD MATERIAŁÓW APTECZNYCH I FARB

F. SZABRAŃSKI

W PŁOCKU.

Otrzymał wszelkiego rodzaju korki do butelek, z czem poleca się handlom win i sklądom piwa. 677 0—11

ZARZĄD STOWARZYSZENIA SPOŻYWCZEGO

„ZGODA“

DRZEWO OPAŁOWE.

Zarząd Stowarzyszenia „Zgoda“ zawiadamia, iż przyjmuje zamówienia na Drzewo opałowe z wypłatą cząstkową przy odbiorze. Pragnący korzystać z tego, raczą się zgłaszać do Zarządu w ciągu dwóch tygodni od 24 lipca r. b. O warunkach wiadomość w sklepie Stowarzyszenia. 515

W folwarku LASOCIN, pod Wyszogrodem, znajduje się na sprzedaż PSZENICA wyborowa do siewu, po cenie rsr. 9 za korzec.

Jak również ŻYTO „CORENSA“, bardzo plenne, korzec po rsr. 7.

721

3—2

Do sprzedania

MAJĄTEK ZIEMSKI

Ogólna przetrzeźń włók 32; zasiewa się w większej połowie pszenica; z łak średni zbiór około fur 150; lasu włók 1½ sosien, olch i brzeziny; odległy 1 milę od Dobrzyńa n/W. mil ¼ od Wisły; kościół we wsi; zabudowania zupełnie dobre. Cena Rs. 2,000 za włokę wraz z dostatecznym inwentarzem; wypłata na raty do lat trzech. Wiadomość w Redakcyi, lub adresować żądania bliższych szczegółów i oferty: **A. B. C.** w Dobrzyńiu nad Wisłą. 702—3—3

Zawiadamiam niniejszem Szanownych Rodziców i Opiekunów, że mimo puszczonej w obieg fałszywych wieści, jakoby utrzymywaną od lat kilkunastu w mieście tutejszym szkołą początkową żeńską, wyszedłszy zamąż zamknąć miała, takową nadal utrzymywać będę i kurs nauk z dniem 3 (15) Sierpnia r. b. rozpoczynam. Również u siebie w domu udzielać będę prywatne lekcje języków i muzyki. Przyjmuję także pensyonarki zapewniając ściśle nadzór i troskliwą opiekę.

Elżbieta z Żakobów **MARKOWSKA.**

Nowo Więzienna dom W-jej Kossobudzkiej w oficynie. 731 1—1

Tomasz Smigielski, fortepianista w m. Płocku za Dobrzyńskimi rogatkami we własnym domu pod № 153 zamieszkały, oddawna trudniący się strojeniem i reperacją fortepianów, ma zaszczyt zawiadomić JW. i WW. Obywateli Ziemskich, iż on na żądanie ustne lub piśmienne, nierobiąc trudności z przysyłaniem i odsyłaniem, przybyć może własnym ekwipażem do nastrojenia lub reperacji fortepianów i pianin, poręczając za trwałość nastrojenia i reperacji.

Wrazie niebytności mojej w Płocku upraszam o wrzucenie listów z żądaniem do skrzynki przy domu znajdującej się. 732 3—1

W Dominium **DŁUTOWO**, w pow. Mławskim, z dniem 15-go Września r. b. rozpoczyna się sprzedaż Tryków dwu i trzylatków po maciorach rasy Elektoralnej i po baranach czystej krwi Negretti, pochodzących z b. owczarni Maltzona z Lenschau, z Gryse i z Narzuszek — za wysoką cienkość, wyrównanie i obfitość wełny właściciel poręcza. Tamże są do nabycia Byczki rasy Holenderskiej półkrwi. 738—4—1

ŻYTO HESKIE

nagrodzone na ostatniej wystawie rolniczej Warszawskiej, w 1874 r. odbytej, pierwszym medalem, w ilości korey 150 jest do sprzedania u podpisanego na miejscu w **Barcikowie**, 10 wiorst od Płocka, po rs. 6 korzec, wagi 230 ft. warszawskich — lub w **Płocku** po rs. 7 z workiem. Próby złożono w Red. Kor. Pł.

PSZENICA SARNOWSKA

wysoko ceniona na targu Londyńskim, która otrzymała pierwsze medale złote na wystawach Warszawskich w latach 1867 i 1874 odbytych, korzec wagi warszawskiej 240 ft. bez worka na miejscu w **Barcikowie** (z odbiorem do 15 Września r. b.) rsr. 8 kop. 50 — w **Płocku** rs. 9 kop. 50. Próby złożono w Redakcyi.

724—0—1

MIECZYŃSKI ADAM, wł. dóbr ziem.**MAGAZYN UBIORÓW MĘSKICH
ROMUALDA KRASUSKIEGO**

w Warszawie, ulica Elektoralna, № 20 nowy, w domu W-go Rappla.

Obok umysłowego wykształcenia człowieka i pięknej budowy ciała, niemniej do upiększenia jego przyczynia się i ubranie, w którym tak zwany szyk i elegancja są wielce pożądanymi; przeto mam honor donieść Szanownej Publiczności, że idąc za postępem mody, i szcząc się prawdziwym uznaniem jakie pozyskałem od umiejących ocenić wartość mej pracy, zaopatruję mój Magazyn w gustowne ubiory, wykończone wzorowo, oraz posiadam wielki wybór kortów wyższego i rozmaitego gustu, jakie sprowadzam z celniejszych fabryk Europy. Zamówienia wszelkie wykonywam słownie na czas pożądanym, zastosowując się do modyfikacji świeżych żurnali, a nade wszystko za cenę nader umiarkowaną.

705—10—6

ROMUALD KRASUSKI.**SKŁAD GŁÓWNY WYROBÓW
ZJEDNOCZONYCH ŚLUSARZY**

W WARSZAWIE

ulica Miodowa № 482 (6 nowy), w domu W-go Mrozowskiego.

Posiada znakomity zapas okucia do drzwi i okien, zamków i sprężyn do drzwi, szaf ogniotrwałych, łózek żelaznych składanych, wag decymalnych, wózków, welocypedów dzieciennych, postumentów do umywalni, zatrasków do drzwi, klódek, wyrobów ostrogarskich i t. p., po cenach przystępnych. 687. 26—3

Dla wiadomości osób mogących potrzebować odemnie porady lekarskiej mam honor oświadczyć, że takową udzielać jestem w możności tylko od godziny 6 rano do 9 wieczorem, w pozostałych zaś godzinach nocnych z powodu cierpienia oczów zagrażającego wzrokowi, nie wychodzę i nie wyjeżdżam wcale. **Dr. JĘDRZEJEWICZ**, w Płońsku.

737

2—1

WIADOMOŚĆ

dla p. p. Sędziów gmin

Ławki na żelaznych nóżkach, jakie zakupione zostały do sądów pokoju w Płocku i Lipnie, tudzież do Sądów zjazdowych w Płocku i Mławie, można dostać w fabryce maszyn **M. S. SARNA** w Płocku.

726

3—2

NARZĘDZI ROLNICZYCH I ODLEWÓW.

**WARSZAWSKA FABRYKA
MACHIN, NARZĘDZI ROLNICZYCH I ODLEWÓW**

Skład główny przy ulicy Senatorskiej, Nr. 29.

MA HONOR POLECIC:

Wszelkiego rodzaju maszyny i narzędzia rolnicze, trwałych i prostych systemów, jako to: pługi, brony, drapacze, extrypatory, walce pierścieniowe, siewniki rzutowe i rządowe, oryginalne Sacka maneże, młockarnie, wialnie, młynki, arfy, sieczkarnie, siekacze, szarpacze i wiele innych w rolnictwie i przemyśle mogących mieć zastosowanie. Posiada na składzie Lokomobile, Młocarnie parowe, Żniwiarki i Kosiarki z najslawniejszych fabryk angielskich i amerykańskich: jakoteż znaczny zapas Pomp wszelkiego rodzaju, zaczawszy od rsr. 10 za sztukę. Wyrabia na wielką skalę szafy ogniotrwałe, które powszechnie uznanie zyskały.

Wyroby tej fabryki mogą być nabywane na kredyt Bankowy.

UWAGA. Ceny części zapasowych do pługów Cichowskiego i innych, od 1-go Stycznia r. b. obniżone zostały. 52—25

513.

WARSZAWSKA FABRYKA MACHIN, NARZĘDZI ROLNICZYCH I ODLEWÓW